

El ridícul i les matrícules universitàries

D'acord amb una ILP que així ho proposa, el professor Xavier Domènech es manifestava partidari, en un article del 27 de març publicat en aquest diari, d'una rebaixa lineal de les matrícules universitàries del 30%. Polemitzava amb un article anterior del professor Germà Bel. Personalment em sento en completa sintonia amb aquest darrer. De fet, fa un any (04/02/18) ja vaig escriure a l'ARA ("La universitat no pot esperar més") sobre el tema. No repetiré les xifres i opinions que allà expressava. En essència, Bel –i d'altres com el professor García-Montalvo– argumenta dues coses: primer, que aquesta rebaixa seria regressiva, ja que l'alumnat universitari és una mostra de la població general esbiaixada cap a les rendes altes; i segon, que no tindria cap conseqüència per a l'accés als estudis superiors de les classes menys afavorides, perquè ja disposen en el sistema actual de beques de matrícules que exempten les rendes familiars inferiors (*beques equitatives*). La rebaixa afectaria només els alumnes que paguen matrícules, que són els de famílies amb una renda familiar que els hi permet.

Professor Domènech: que vostè, amb el seu posicionament polític i la seva trajectòria, doni suport a aquesta iniciativa desmereix. Vostè retreu als defensors del sistema actual que el defensen sense vergonya. Em declaro culpable però li retrec el mateix. La seva proposta és un regal a les rendes relativament altes. Ens diu que ho podríem arreglar amb "pocs" diners, concretament amb 70 milions d'euros anuals, i afegeix que es tracta d'una proporció molt petita del pressupost de la Generalitat. Però això no val. Setanta milions no són pocs. Professor Domènech, si ara caiguessin del cel 70 milions anuals aplicables a qualsevol despesa, ¿de veritat que vostè ho dedicaria a una reducció lineal de les matrícules universitàries? ¿Per sobre de les llars d'infants o de l'educació primària? ¿Per sobre de la renda de ciutadania? ¿Per sobre d'atendre més generosament el tercer sector i la dependència? ¿O els aspectes més crítics de la sanitat? Dubto molt que aquestes fossin les seves prioritats. Li tinc prou consideració per pensar que no.

ANDREU MAS-COLELL

UPF I BARCELONA GSE

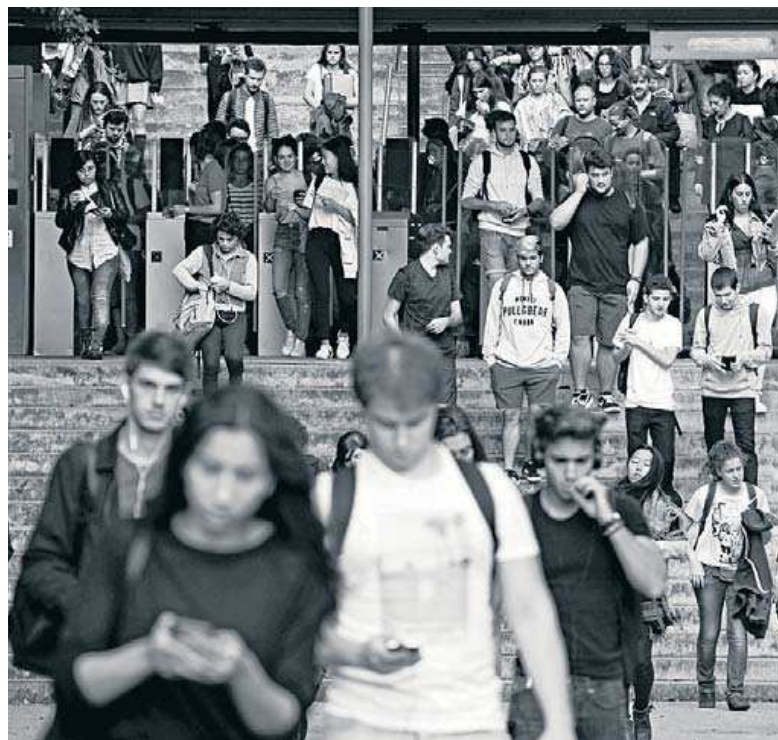
La paradoxa és que molts dels afavorits amb la rebaixa no se'n beneficiaran. Si la pressió per establir-la té èxit, és més que probable que no hi hagi una compensació completa des dels pressupostos públics. Ni el mateix professor Domènech donarà prioritat a aquesta compensació. I si és així, la nostra universitat pública, amb menys ingressos i ja financerament molt tensada, perdrà qualitat. Molt raonablement, els que s'ho puguin pagar donaran prioritat a la qualitat i la buscaran on la trobin, a la universitat privada i a l'estranger. Pagaran el que costi la quali-

tat, però no ho faran a les nostres universitats públiques. ¿No és molt millor un sistema en què la universitat pública manté la qualitat, i els que poden pagar ho fan i així ajuden a posar l'educació universitària de qualitat també a l'abast dels que no poden?

Certament, el sistema actual té debilitats. Per exemple: depèn dels ingressos de les famílies, i no dels de l'alumne. És, doncs, un xic paternalista. Raonable per a estudiants joves però menys per a alumnes de més edat i en camí d' emancipació. És, per tant, més lògic per als estudis de grau que per als de màster. El sistema actual s'hauria de complementar amb un bon sistema de préstecs, que podríem denominar de solidaritat entre generacions. L'alumne rep un préstec que retornarà no amb els ingressos dels seus pares sinó amb els seus ingressos futurs. Un cop retornat aquest préstec, els diners podran beneficiar un nou alumne.

Coincideixo, esclar, amb el professor Domènech quan diu que un bon funcionament de l'ascensor social demana que més joves dels sectors socialment desfavorits arribin a la universitat. Hi ha moltes barres que fan que no arribin a les seves portes en el nombre que correspondria. Però per als que hi arriben la matrícula universitària no és una barrera: no la paguen. Ho pot ser, en canvi, la necessitat de treballar. Si el professor Domènech em proposés apujar les matrícules universitàries als que s'ho poden permetre i amb els diners aconseguits desenvolupar un programa potent de beques salarials per als menys afavorits em trobaria molt receptiu. Ens anímem, professor Domènech?

El professor Domènech també ens diu que el Parlament farà el ridícul si no aprova la ILP. Jo diria que serà responsable i valent si fa precisament això. Seria interessant saber quants dels signants de la ILP són ni alumnes, ni pares d'alumnes, ni pares de futurs alumnes. És a dir, no són part interessada en aquesta mesura. La missió d'un Parlament no és rubricar iniciatives de lobi, per més que prenguin la forma de ILPs.

CRISTINA CALDERER

Si s'aplica una rebaixa lineal en les matrícules, la universitat pública perdrà qualitat i els que s'ho puguin pagar buscaran aquesta qualitat en la privada o a l'estranger